

G de Purucker

De fyra heliga årstiderna

Förord	3. Sommarsolståndet
1. Vintersolståndet	4. Höstdagjämningen
2. Vårdagjämningen	Ordförklaringar

Originalets titel: The Four Sacred Seasons

© Teosofiska Bokförlaget

ISBN 91-86154-00-1

Förord

"Födda av månen, solens barn, stjärnornas ättlingar och arvtagare till de kosmiska rymderna...i vårt innersta väsen...ett med Det Gränslösa." Vi människor är i sanning förunderligt danade av universums element. Men vi har förlorat vårt höga ursprung ur sikte, och vet inte hur vi skall återfinna det.

För femtio år sedan efterträdde Gottfried de Purucker Katherine Tingley som internationell ledare för Teosofiska Samfundet. Kort därefter organiserade han regelbundna esoteriska studier för att öka medlemmarnas förståelse för samfundets målsättning och väcka dem till insikt om det andliga livets djupare dimensioner. Dessa studier bedrevs inte bara av medlemmar vid huvudkvarteret utan av medlemmar över hela världen.

Två år senare, under sin föreläsningsturné i Europa 1931, tillkännagav dr de Purucker att man vid huvudkvarteret hädanefter skulle högtidlighålla "de stora andliga och psykiska tilldragelser" som då karman är gynnsam äger rum vid vintersolståndet, vårdagjämningen, sommarsolståndet och höstdagjämningen. Det skulle ske genom särskilda sammankomster vid dessa årets fyra heliga vändpunkter, med början vid det nästkommande vintersolståndet. Senare hölls sådana sammankomster också i olika länders lokala centra fram till andra världskriget. År 1945 togs de upp igen, både vid huvudkvarteret och de lokala centrana, men upphörde efter höstdagjämningen 1950.

För dessa tillfällen meddelade dr de Purucker undervisning som hänförde sig till de respektive årsvändpunkterna. Med denna undervisning ville han få de sublimes erfarenheter som väntar en förberedd initiand att redan nu framstå som ett mål att sträva efter. Vissa i sammanhanget väsentliga läror om buddhaer och avatarer och dessas nära samband med mänskligheten hade redan getts i den offentliga litteraturen. Likaså hade läror publicerats om de omloppsbanor i solsystemet som människan automatiskt följer i sömnen och efter döden, och som under initiationen följs vid fullt medvetande. Men nu fördes dessa och andra läror samman till en klarläggande syntes.

Vi blir djupt gripna när vi reflekterar över det tankepanorama som här öppnar sig för vårt medvetande. Vår intuition svarar på den ström av altruism, som genom bodhisattvor och kristusgestalter oavbrutet flödar ner till oss från vår jords Tyste Väktare. Och vi kan vara förvissade om att varje impuls i osjälvisk riktning förstärker denna ström. Om en människa hyser en aldrig så svag önskan att bruka sina andliga och intellektuella krafter till att lätta de bördor som tynger mänskligheten, så placerar hon sig i linje med naturens välgörande strömmar. Och utan att vara medveten om det, samverkar hon då med dessa. Men är hennes längtan ärlig och viljan stark, kan hon nå dithän att hon medvetet får hjälpa De Store i deras självuppoftande arbete för mänskligheten.

Detta esoteriska studiematerial, som nu publiceras för första gången, återges från originalmanuskriptet med obetydlig redigering. Det ges ut efter nära ett halvsekel för att tillmötesgå allt oftare framförda önskemål om en klar och informativ framställning av vad initiation verkligen är.

Grace F Knoche
Pasadena, Kalifornien i februari 1979

[Till 1. Vintersolståndet](#)

[Till Titelsidan](#)

3. Sommarsolståndet

Vi högtidlighåller nu den tredje av det esoteriska årets stora andliga och psykiska tilldragelser, den initiationscykel som infaller vid sommarsolståndet. Vi gör det genom studier av lärorna och genom att andligt och intellektuellt söka förstå något av skeendet vid de initiationer, som vid denna tid äger rum någonstans på jorden.

Jag vill här framhålla en mycket inspirerande tanke, som vi alla ständigt bör bära med oss som vårt högsta ideal. Idén i denna tanke är, att var och en som tillhör den yttre kretsen av Medkänslans Orden kan, om han eller hon så vill, en dag övergå från denna yttre krets till en inre. Från den inre kretsen leder sedan vägar till en krets ännu närmare centrum och så vidare. Om lärjungen lyckas övervinna sina svagheter och vidga sitt medvetande når han då slutligen centrum, varifrån han genom sina egna viljeanstängningar dras in i initiationens livsströmmar. Av dessa förs han ut på den mystiska pilgrimsresan, på den esoteriska erfarenhetsfärden, men återvänder och avsäger sig frivilligt och medvetet allt det som han nu vet kan bli hans. Han avstår från detta för att stanna kvar och hjälpa världen såsom en av stenarna i den skyddsmur som omger mänskligheten.

Som redan nämnts har året i ockult avseende fyra vändpunkter, vilka i tur och ordning är symboler för de fyra väsentligaste tilldragelserna under initiationscykeln. Först vintersolståndet med den tilldragelse som också kallas Den Stora Födelsen, då initianden ger liv åt guden inom sig och åtminstone för en tid blir ett med denne i medvetande och känsla. Det är födelsen av den inre buddhan, framsprungen ur den andliga solglansen. Det är födelsen av den mystiske kristus.

Efter vintersolståndet kommer vårdagjämningen med den esoteriska ungdomstidens period eller tilldragelse. Buren av segern han vann vid vintersolståndet och med den underbara inre styrka och förmåga som tillfaller den som lyckats, går initianden då att möta och övervinna den frestelse som på ett undantag när är den största vi människor känner till. Denna tilldragelse kan kallas för Den Stora Frestelsen. Fastän avatarerna, med undantag för sina mänskliga delar, står utanför frestelsens räckvidd, så är de speciellt förbundna med vårdagjämningens initiation. Ty de utgör en av grenarna - en gudomlig sådan - i den verksamhet som bedrivs av Medkänslans och Ljusets Hierarki.

Som den tredje i ordningen kommer så sommarsolståndets tilldragelse, då neofyten eller aspiranten ställs inför den frestelse som ovan kallades den största vi människor känner till. Om han övervinner denna, vilket innebär att han avstår från alla möjligheter till individuellt framåtskridande för att i stället bli en av världens frälsare, då intar han sin plats som en av stenarna i Skyddsmuren. Därefter ägnar han sitt liv åt att tjäna världen, utan tanke på belöning eller eget framåtskridande. Under lång tid, kanske i eoner, offerar han andligen sig själv i tjänandet av allt som lever. Det är därför som sommarsolståndets initiation blivit kallad för Den Stora Försakelsen.

Slutligen har vi så den fjärde och sista av det mystiska årets perioder, höstdagjämningens tilldragelse. Denna är kanske den sublimaste, även om den faktiskt inte är lika helig som den initiation vi nu högtidlighåller. Skälet härtill är att neofyten eller aspiranten vid höstdagjämningens initiation passerar den oåterkalleliga dödens portar och inte vänder tillbaka till människorna. En av vägarna vid detta tillfälle - i sig upphöjd och andlig men ändå inte deras som tillhör Medkänslans och Ljusets Hierarki - är pratyeka-buddhaernas väg. Tidsåldrar kommer att förflyta innan dessa pratyeka-buddhaer vaknar upp och återupptar den evolutionära vandringen, den evolutionära pilgrimsfärden.

Höstdagjämningen är också, under de ceremonier och provningar neofyten genomgår, direkt och nära förbunden med utforskandet av dödens många olika och förborgade mysterier. Av detta och andra skäl har den kallats för Den Stora Hädanfärden.

Barn av solen och ättlingar till stjärnorna: Har ni någonsin tänkt på att fråga er själva hur det kommer sig att stjärnorna glittrar på den violetta natthimlen? Varför vår sol skiner så ihållande, och tidsålder efter tidsålder utgjuter sin egen substans av ljus och liv och energi? Och varför så stora vidder och regioner i naturen är försjunkna i till synes kall och kristalliserad stelhet, sovande, vilande, skenbart orörliga, fastän de i själva verket

överallt och helt igenom, in i varenda atom, är uppfyllda av Det Gränslösa allt genomträngande liv och medvetande? Har ni någonsin funderat över varför dessa stora kontraster förekommer i det manifesterade universum: å ena sidan ljus och rörelse, aktivitet och kraft, allt verkningar av det gudomliga och av andliga energier, och å den andra sidan relativ orörlighet, stelhet, kristalliserad dvala, regioner av kyla och andlig sömn?

Om ni inte ställt er dessa frågor, så har ni ännu inte vaknat upp ordentligt. Era andliga själar har ännu inte vaknat till medvetet liv inom er. Ni sover, ni befinner er i dvala. Djuren ställer sig inte frågor som dessa, ty de lever inom de snäva gränserna för sitt inskränkta medvetande. Detta medvetande är bara ett känslornas och känslorreaktionernas medvetande. Det saknar det självmedvetna tänkandets gudomliga eld, det spörjande intellektet och törsten efter ljus och kunskap, allt detta som karaktäriserar människan såsom en solens son och ättling av en föräldrastjärna.

Ande och materia. Å ena sidan medvetet liv, å den andra relativ orörlighet och medvetande i dvala. När vi betraktar den tiofaldiga naturen och ger akt på dess verksamhet, så upptäcker vi att vi kan se det hela som en väldig armé av ljusets söner i arbete med mörk och sovande materia. Därvid ser vi ljusets söner i deras förkroppsligade tillstånd existera mellan två poler, vilka båda tycks vara områden av tillvaron som är ogenomträngliga för vårt nuvarande mänskliga medvetande. Den ena polen är materians pol och den andra är andens. Den senare ligger på grund av sin ofattbara glans och kraft så långt bortom vår intellektuella fattningsförmåga och våra sublimaste föreställningar, att den tycks vara lika oåtkomlig för förståndet som materians pol, lika mörk och ofattbar.

Att naturen för vår mänskliga uppfattningsförmåga på detta sätt är uppdelad i en tvåfald, beror på att vi betraktar ljusets härskaror för sig och materians för sig, trots att de båda i grunden är ett. Skillnaden mellan dem ligger i att ljusets härskaror består av varelser som framskridit mer eller mindre långt mot den andliga polen, samt att mörkrets härskaror styrs av *mamo-chohanerna* medan den ljusa sidan styrs av ljusets hierarkier. De senare består av *dhyani-chohaner* på en rad allt högre nivåer av andlig storslagenhet som sträcker sig så långt bortom vår föreställningsförmåga att vi inte kan göra oss bilder av dem, hur vi än anstränger oss. Naturens två sidor, den mörka och den ljusa, är de två eviga vägarna, eviga därför att de är den väldiga naturen själv. Vi kan tala om den övre eller ljusa sidan såsom medkänslans hierarkier och den lägre eller mörka sidan såsom materians hierarkier, fastän båda sidor för evigt utvecklas uppåt genom oupphörliga framsteg. När allt kommer omkring så är de båda bara två olika former av liv, vilka i grund och botten är ett.

Som Lao-tse, den store vise från Fjärran Östern sade på tal om Tao:

"Dess högre del är inte ljus och dess lägre inte mörk. Fastän oavbrutet i verksamhet kan det inte någonsin ges ett namn, men från verksamhet återgår det till den andliga tomheten. Vi kan kalla det formen hos det formlösa, bilden av det bildlösa, det flyktiga och obestämbara (och ändå är det det evigt bestående). Står du framför det kan du inte se dess ansikte, står du bakom det kan du inte se dess rygg... Utan att ha ett tillämpligt namn är det upphovet till de gudomliga och de materiella sfärerna. När det ges ett namn, kallar man det för alltings Eviga Moder. Bara den som är beständigt fri från jordiska begär kan fatta dess gudomliga väsen. Den, vars sinne är hämmat och förblindat av begär, kan bara se dess yttre form. ändå är dessa två, det andliga och det materiella, fastän vi kallar dem vid olika namn, ett till både ursprung och väsen. Denna ett-het är ett förunderligt mysterium, mysteriernas mysterium. Att förstå detta mysterium är inkörsporren till all initiation."

Barn av solen, ättlingar till stjärnorna: Liknar ni de blinda oförnuftiga djuren, som inte har någon gudomlig nyfikenhet på visdom och kunskap och kärlek? Eller börjar ni likna tidsåldrarnas vise, vilka i allt som omger dem, i de allra minsta liksom i de allra största ting och händelser, ser nycklar till kosmiska gåtor? Tänk efter. När ni betraktat de tindrande himlakropparna och den strålände dagstjärna som vi kallar Fader Sol, har det då aldrig kommit för er att dessa stjärnor är manifestationer av Medkänslans Hierarki, som bringar ljus och liv och kärlek och vetande till de mörka regionerna i naturens materiella sfärer? Ty så är det.

Alla de solar vi kan skönja på midnattshimlen, alla mänskliga varelser, alla *dhyani-chohaner* vars närvaro vi instinktivt förnimmer, är inte bara evolverande och framåtskridande väsen. De är också väsen - särskilt då stjärnorna och gudarna - som stannat upp på sin väg eller färdas långsammare för att hjälpa de väldiga härskaror av mindre utvecklade varelser som drar fram bakom dem. Vart och ett av dem gör detta av oändlig kärlek och gudomlig visdom, i enlighet med sina egna karmiska krafter och i den utsträckning som är tillåten.

Därför är en stjärna, som exempelvis vår egen sol, inte bara en gud som evolverar sina gudomliga, andliga, intellektuella, psykiska och astrala väsenskomponenter. Den böjer sig också ner mot oss från sin celesta tron och framträder i våra egna materiella regioner, hjälper oss, ger oss ljus, manar oss framåt.

Det här är inte bara vackra ord, det är en tankeväckande sanning. Överallt omkring oss ger naturen uttryck för lag, ordning och regelbundenhet när det ena skeendet avlöser det andra och vareler och ting förs framåt genom tidsåldrarna av livets mäktiga flod. Och allt detta är ett verk av Ljusets och Medkänslans Hierarki, i vilken vi på vårt eget oansenliga sätt här på jorden bildar den yttersta kretsen. Samma impuls som får gudarna och de tysta väktarna och stjärneväsena att bistå de mindre långt hunna varelsena, samma impuls fyller hjärtana hos medkänslans buddhaer, hos visdomens och fridens mästare, hos dessas chelaer. Den får dem att genomgå Den Stora Försakelsens initiation, och därmed i vår mänskliga värld genomföra det som i större skala äger rum bland gudarna. Avatarerna är bara undantagsfall av säreget slag som belyser den regel, för vilken buddhaerna är ännu ädlare och mer framträdande uttryck.

Det är inte mycket vi vet om den gränslösa kärlek och de gudomliga impulser av medkänsla som fyller deras själar, vilka genomför Den Stora Försakelsen. För lång tid, kanske för eoner, ger de upp allt hopp om personligt framåtskridande för att stanna kvar på jorden och där bistå sina medmänniskor och tjäna världen. Okända, utan någon erkänsla, alltid tysta, alltid medlidsamma, alltid fyllda av helig frid, arbetar de oavslått och ser hur andra passerar dem allteftersom den ihållande strömmen av liv långsamt flyter fram. De står liksom pelare av ljus, dessa stora och nobla väsen. Även om de vet att de en dag skall få sin belöning, en belöning som är helt ofattbar för vårt mänskliga förstånd, så stannar de tidsåldrarna igenom på sina poster utan tanke på denna belöning, och uthärdar och uthärdar och uthärdar.

Vi människor känner inte till att vi skyddas av mäktiga händer och starka viljor, vilka håller tillbaka vissa kosmiska krafter och element som annars kunde förgöra oss. I vår stora okunnighet och blinda egensinnighet åkallar vi nämligen genom själviska känslor och tankar kosmiska makter, som vi inte är riktigt medvetna om. De Store som skyddar oss utgör mänsklighetens skyddsvärn, och kallas därför för Skyddsmuren eller Väktarmuren.

Vid det tillfälle när en människa av medkänsla utför en storsint och osjälvisk handling är hon, i den utsträckning som betingas av medkänslan och handlingen, medlem av Medkänslans och Ljusets Hierarki. Den som utför en självisk handling eller blint och uteslutande följer en impuls från sin naturs materiella sida handlar - i den utsträckning som betingas av handlingen eller impulsen - under inflytande av den materiella världens mörka och förskräckliga makter, vilkas styresmän är de fruktade mammo-chohanerna som härskar under pralayorna. Varje människa som gör något själviskt, ont eller tarvligt tar faktiskt ett steg bakåt. Därigenom hindrar hon i samma mån som sitt eget också andra människors framåtskridande. Ty vi är alla oskiljaktigt sammanlänkade med varandra i en livets väv, i en levande organisk förening.

Hur tilldragande är inte de, vilkas pannor belyses av det eviga ljuset, den eviga fridens ljus, visdomens ljus, den odödliga kärlekens illuminerande strålning! De växer, och de växer snabbt, stimulerade av det ljus som strålar fram från djupet av deras eget andliga väsen. Så fridfulla de är, så utsägligt lyckliga, så lugna och majestätiska de ser ut! Och vilken underbar kraft får de inte av varje ädel tanke och varje ädel handling! Män och kvinnor som förkroppsligar denna anda av osjälvisk hängivenhet, om än i aldrig så liten utsträckning, förbereder sig. De förbereder sig för det tillfälle i framtiden när de i sin tur skall klappa på porten och söka, och med den blivande gudens naturliga rätt kräva, Den Stora Försakelsens initiation. Och därefter kommer de att finna sin plats som självmedvetna arbetare i Medkänslans och Ljusets Hierarki.

Lao-tse säger i det här sammanhanget då han talar om Tao, som på samma gång är den kosmiska organismens gudomliga sida och det tidlösa ljuset i aspirantens eget bröst: "Världens alla människor kommer självmant att samlas kring den som inom sig har Taos mäktiga form och kraft. De skall komma utan att lida någon skada. I stället skall de finna vila, frid, stillhet och visdom."

På tal om den praktiska etik som den utövar som redan har gjort Den Stora Försakelsen och genomgått de heliga ceremonierna, fortsätter den store kinesiske mästaren:

"Den som är tom skall bli fylld, den som är uttröttad skall bli återställd, den som har lite skall få allt, den som tror sig ha mycket skall gå vilse. Därför omfamnar den vise i tankarna hela det kosmiska allt, och blir därigenom en

förebild för alla under himlen. Han pekar inte ut sig själv, därför syns han. Han framhåller inte sig själv, därför glänsar han. Han förhärligar inte sig själv, därför prisar man honom. Han upphöjer inte sig själv, därför reser han sig över alla. Och eftersom han aldrig strider med någon, finns det ingen i hela världen som strider med honom."

Vidare förkunnade Lao-tse i sina paradoxer följande:

"Därför måste den vise som vill stå över människorna, i sitt tal ställa sig under dem. Vill han vara ädlare än mängden, måste han blygsamt ställa sig bakom den och tjäna den. Ty fastän han har sin naturliga plats över människorna, känner de då inte hans tyngd. Och fastän han har sin naturliga plats framför dem, harmas de då inte över detta. I stället hyllar hela mänskligheten honom med glädje och tröttnar inte på honom.

Den vise förväntar sig inte något erkännande för det han gör. Han samlar förtjänster, men tar dem inte i anspråk. ...Jag har tre kostbara ting som jag håller fast vid och skattar högre än allt annat. Det första är välvillighet, det andra är måttlighet, det tredje är den sanna ödmjukhet som hindrar mig från att placera mig själv framför andra. Var välvillig, då kan du vara dristig. Var måttlig, då kan du vara frikostig. Undvik att placera dig själv framför andra, och du blir helt naturligt en ledare för människorna.

Men nu för tiden förkastar människorna välviljan och vill alla vara dristiga. De avvisar måttligheten och hänger sig åt slöseriet. De glömmer ödmjukheten och strävar bara efter att bli främst. Därför skall de helt visst förgås."

Nu får man inte för ett ögonblick tro, att Den Stora Försakelsen innebär att neofyten eller aspiranten överger en del av det manifesterade universum för att helt och fullt kunna hänge sig åt att följa ljusets väg. Detta vore ett utslag av den subtilt andliga själviskhet som, man må säga vad man vill, styr pratyeka-buddhaernas strävan. Redan för att kunna passera genom den första av inkörsportharna till den initiation som leder till Den Stora Försakelsen måste neofyten eller chelan förstå detta. I stället för att överge världen stannar han kvar i den, för att efter hand som han blir större, starkare och visare ännu mer kunna tjäna allt som är.

Den obetydligaste längtan efter personligt framåtskridande stänger portarna för honom, ty det allra innersta i denna initiation är total självförsakelse. Ansträngningen är sannerligen ett jättearbete, ty den personliga naturen måste inte bara tvättas ren. Den måste också helt och hållet - så långt det nu är förenligt med tillvaron i denna värld - omvandlas till att bli en kanal, en länk, en förmedlare mellan allt som befinner sig över neofyten och allt det lägre som befinner sig under honom. Han måste följaktligen testas i varje fiber av sin varelse innan han ens kan tänka på att våga de större prov, som till att börja med leder honom till "underjordens" dystra regioner - ty han måste lyckas för att inte svika. Och senare, när hans fullkomligt rena hjärta och okuvliga vilja fört honom välbehållen ut ur dessa, måste han prövas i sublimare sfärer. Ty ingen längtan efter mera ljus för egen del, eller efter gemenskap med gudarna till egen förnöjelse, skall kunna locka honom bort från den väg han själv valt.

Det är uppenbart att pratyeka-buddhans väg är relativt lätt i jämförelse med dens väg som valt Den Stora Försakelsen. Men hur utsägligt skön och sublim är inte den senares belöning när han i en långt avlägsen framtid, efter avslutat och väl utfört arbete, likt fjärielen befriar sig från sin puppa och svingar sig ut i den omgivande etern där gudarna vistas. Där blir han ett med dem, en självmedveten medarbetare till dem i det kosmiska arbetet. Men innan han når det stadiet skall eoner förflyta, eoner av vistelse i våra ofullkomliga världar med deras kamp och smärta. Den som gjort Den Stora Försakelsen känner dock en glädje i hjärtat som övergår all föreställning, glädjen över att hjälpa och leda andra framåt på livets väg. Kraft tillfaller honom, och hittills okända eller bara delvis anade förmögenheter utvecklas inom honom. Han blir medveten om mysterier, som han på de tidigare stadierna av sin utveckling knappast hade en aning om. Detta beror på att han i takt med sina framsteg blir allt effektivare och perfektare som självmedveten förmedlare av visdomen och kärleken från hierarkierna över honom. Dessa har nu i honom ett perfekt instrument att verka genom, ett instrument som är villigt, självuppoffrande, glädjefullt, starkt och dugligt.

Han bryr sig inte längre om de njutningar, vars frukter blir till aska i munnen. För honom har vanlig mänsklig sorg och smärta upphört att finnas till. Han har kommit för att göra världens stora sorg och smärta till sin. Men den utsägliga frid och sällhet han äger genom sin fullkomligt osjälviska hjälpsamhet har en paradoxal verkan. Den omvandlar världens sorg och smärta till det större ljus och den frid som emanerar från strålningskällan över och inom honom. Han blir ett med den universella naturen och bistår henne instinktivt i allt hennes arbete. Därför erkänner naturen honom som sin härskare och är honom underdånig.

De som vandrar Den Stora Försakelsens väg är av många grader. Högst bland dem står gudarna själva, som så att säga lutar sig ner från sina celesta troner och kommunicerar med de lägre väsendena i sin egen hierarki. Efter gudarna kommer varelser av otaliga lägre grader. Där finns medkänslans buddhaer, där finns visdomens och fridens mästare, där finns de högre chelaerna och de lägre. Där finns också vanliga män och kvinnor som inom sig känner den vidgande kraften hos den medkännande kärlekens mäktiga eld, den eld som åtminstone tidvis fyller deras hjärtan med sin flamma. Celesta buddhaer, dhyani-buddhaer, manushya-buddhaer, bodhisattvor, mästare, chelaer, lägre chelaer, nobla män och kvinnor - det är i korthet den kedja av varelser som bildar Medkänslans Orden.

När chelan skriker framåt mot mästareshap, när mästaren blir bodhisattva och bodhisattvan utvecklas till buddha osv, växer hos honom hela tiden den självmedvetna insikten om sin roll. Han förstår att varje individ i denna Medkänslans och Ljusets Hierarki är vehikel eller förmedlare för ett gudomligt väsen, som arbetar genom honom såsom sin mänskliga kanal. Under den sjunde initiationen ställs initianden för ett ögonblick, men det kan också vara för månader eller till och med år, ansikte mot ansikte med detta inspirerande och överskyggande gudomliga väsen. Mer än så kan dock inte sägas här om denna initiation, som är den sista och sublimaste av alla riter.

Nu skall man inte tro att Den Stora Försakelsen medför avstängning från vidare initiation. Den Stora Försakelsen medför snarare, att den som offerar sig på detta sätt viger sig åt en serie nya och ständigt sublimare initiationer. Han gör det dock i det enda syftet att bli mer och mer lämpad att förmedla det gudomliga ljuset till dem som är mindre långt hunna än han själv.

Den Stora Försakelsen är också en initiation som har många grader. Detta visas av de tysta väktarna, ty en sådan, av vilken storleksordning han än må vara, är just det mest framträdande och föredömliga exemplet på försakelse. Han står på tröskeln till omätlig kunskap och utesäglig frid, men stannar utanför det sista och allraheligaste för att de som står under honom i utveckling skall ha en förbindelselänk med det högsta.

Varje högre grad i den långa initiationscykeln på en människas väg till bodhisattvaskap innebär uppväckandet av ett nytt medvetandeplan inom henne. Hon får också ett motsvarande sublimt, personligt förhållande till de olika förmögenheter, krafter och varelser som tillhör detta plan. Initiation är inte något som läggs till neofytens växande och expanderande medvetande, som sten läggs till sten vid byggandet av en mur. Vart och ett av initiationens olika steg utgör ett påskyndande av utvecklingsprocessen. Med andra ord så innebär initiation alltid och under alla förhållanden ett uppväckande till manifesterad verksamhet av något som redan finns inom individen. Den principen är så viktig, att jag ber er stanna upp inför den och tänka igenom den ordentligt. Ni förstår då genast, att ett önskemål eller en begäran om initiation aldrig är skäl nog att anordna den. Det är fullkomligt omöjligt att framgångsrikt genomgå riterna, om man inte är mogen och förberedd för dem. Det skulle vara såväl andligt och intellektuellt som psykologiskt och psykiskt omöjligt att initiera ett djur, till och med i den lägsta initiationsgraden. Detta helt enkelt därför, att de motsvarande inre delarna av djurets konstitution ännu inte fungerar tillsammans under ledning och kontroll av ett självmedvetet väsen, som fallet är hos människan.

All den etiska undervisning som forna tiders stora mästare gav sina lärjungar, bygger på denna naturliga lämplighet såsom en grundläggande förutsättning. Mysterierna måste föregås av disciplin. Inte för att någon mästare säger det, utan för att naturens orubbliga lagar helt enkelt kräver det: Människan måste inte endast visa sig värdig och redo utan också lämplig, innan hennes klappande på porten till det allraheligaste ens blir uppmärksammat. Och kom ihåg, att detta klappande är ljudlöst och görs ödmjukt och stilla. Ty det är frågan om en kraftig och beslutsam viljeakt i förening med ett vidgande av medvetandet.

Hur skulle väl en människa, om hon inte ens kan kontrollera sitt känsloliv eller styra sina viljeyttringar och inte förstår sitt medvetandes invecklade verksamhet, kunna bege sig in i "underjordens" fruktade regioner och möta dessas ofta farliga invånare? Och hur skulle hon utan en stark vilja och ett vidgat medvetande kunna klara sig i universums högre regioner, som för den oförberedde bjuder på mångahanda faror och subtila lockelser? Det skulle vara lika omöjligt som för ett djur att sköta driften av ett kemiskt laboratorium eller ett elverk, lika omöjligt som för ett djur att komponera ett oratorium eller skriva utkastet till en kosmisk filosofi som starkt och övertygande påverkar människornas sinnen.

Ändå finns det idag hundratusentals, kanske miljoner människor, som i det närmaste är både redo och lämpade att undergå de första initiationsproven. Men de är så insnärjda i den materiella tillvarons alla band att de inte bara

är ovetande om dessa underbara sanningar och om de krafter som ligger latent och dolda i deras natur, de skulle också vara ointresserade av att försöka sig på proven även om de kände till de storslagna möjligheter som är deras bordsrätt. Deras egen okunnighet och tröghet hindrar dem från att gå framåt, och det är vår plikt att väcka dem och öppna deras hjärtan för naturens sublima sanningar.

Jag vill också i förbigående säga, att den bästa och enklaste förberedelsen för alla de olika initiationsgraderna är det dagliga livet. Där kan man visa vad man går för, där kan man visa vad man har inom sig, där kan man stärka sin karaktär, väcka sin vilja, vidga sina uppfattningar och utveckla sitt hjärteliv. Nybörjaren, neofyten som tar sina första steg, bedöms eller snarare provas av mästarna efter sitt sätt att handla i det dagliga livet och reagera på de frestelser och svårigheter som möter där. Detta är inte tomt prat utan rena sanningen. Och ni inser genast att det förhåller sig så om ni tänker på att livet själv är den stora skolan. Alla initiationerna utan undantag är bara högre stadier, uppflyttandet till högre klasser, i det jordiska och kosmiska livets skola.

Tänk på människans konstitution, på hur den är sammansatt av följande grundelement. För det första en gudomlighet som härstammar från en stjärna. Stjärnan är individens föräldrastjärna, och varje individ har sin egen föräldrastjärna. För det andra ett monadiskt väsen av intellektuell typ som kallas manasaputran och härstammar från solen. För det tredje en psykoemotionell anordning som vanligen kallas den mänskliga själen eller monaden och härstammar från månkedjan. Och för det fjärde en psyko-vital-astral anordning eller kropp som härstammar från vår egen glob, jorden. Över och inom alla dessa, flödande genom dem, har vi så en övergudomlig flammfri eld av fundamentalt medvetande. Den kan vi generalisera genom att kalla den en son av Det Oändliga, vars hemvist är det gränslösa rummets rymder. Sådan är människans egen individuella "livets stege", och hon bör allvarligt och oupphörligt, utan ett ögonblicks avbrott, sträva att höja sitt medvetande längs denna stege. Hon bör höja det från och ut ur kroppen för att ställa det i spetsen för sin psykmentala mån-anordning, som hon bör besegra och behärska. Därefter höja det ännu mer och bli ett med det manasaputriska väsendet inom sig. I kommande tidsåldrar kan hon då höja sig från detta till någonting ännu större och sublimare, till den gudomliga monaden, vars medvetande sträcker sig över hela det galaktiska universum som vi kallar Vintergatan, och så skall hon sedan fortsätta att stiga allt högre och högre i all framtid.

Vi är sålunda födda av månen, solens barn, stjärnornas ättlingar och arvtagare till de kosmiska rymderna, ty rummet är vi och vi är rummet. Vi är i vårt innersta väsen inte skilda från, utan ett med Det Gränslösa.

I denna korta utläggning har jag genom vinkar och antydningar försökt ge några bestämda och klara idéer om karaktären och räckvidden hos det som inbegripes i det esoteriska uttrycket "Den Stora Försakelsens initiation". Även den har sin gottgörelse, ousägligt skön, och dess slutmål är universums hjärta. Men varför säger jag "slutmål"? Detta är bara ett bildligt talesätt, ty universums hjärta är i sanning gränslös oändlighet och gudomlig omätlighet. Framåtskridandet är därför utan slut. Ljuset blir allt starkare efter hand som man skrider framåt på Vägen. När chelän bestigit det han tycker vara den mystiska Österns högsta höjder och nått toppen av dessa, så ser han framför sig nya höjder, så storslagna och sublima att inte ens gudarna har nått dem.

[Till 4. Höstdagjämningen](#)

[Till Titelsidan](#)

1. Vintersolståndet

Året har fyra vändpunkter: vintersolståndet, vårdagjämningen, sommarsolståndet och höstdagjämningen. Bland forntidens folk sågs årets kretslopp alltid som en symbol för både människans och universums liv.

Vintersolståndet, årets början, symboliserade födelsen. Vårdagjämningen motsvarade ungdomstiden med dess prövningar och framgångar. Sommarsolståndet - som representerar den initiationsperiod då Den Stora Försakelsen görs - fick stå för vuxenåldern med dess förmåga och fulla kraft. Höstdagjämningen motsvarade döden. Samtidigt som årets kretslopp på detta sätt symboliserar människans liv, symboliserar det också lärjungens träning, träningen i chelaskap.

Vid tiden för vintersolståndet är det framför allt två grader som neofyterna eller initianderna måste genomgå, nämligen den fjärde och den sjunde eller sista. Den fjärde graden är avsedd för mindre långt hunna, om än högt utvecklade, människor. Den sista eller sjunde initiationen, som bara äger rum vid mycket sällsynta tillfällen under tidernas lopp, innebär födelsen av en buddha eller en kristus.

Den fjärde graden är alltså avsedd för dem, vars andliga och intellektuella kapacitet ännu inte är lika storslagen som de blivande buddhaernas. Vid initiationen i denna grad får initianden lära sig att frigöra sig från sinnets alla fjättrar och sin konstitutions fyra lägre principer. När han sålunda frigjort sig, färdas han längs universums magnetiska cirkulationsvägar ända fram till solens portar. Där stannar han dock och vänder tillbaka. Det hela tar vanligen tre dagar i anspråk. Därefter reser han sig som fullt initierad, men medveten om att det framför honom finns ännu sublimare höjder att bestiga på den ensliga, tysta och smala väg som leder till gudomlighet.

Den sjunde initiationen äger rum under loppet av vad västerländska mystiker kallar en messiansk cykel. Med en sådan menas de ca 2160 år som det tar för ett zodiaktecken att genomlöpa en stjärnbild. När planeterna Merkurius och Venus samt solen och månen och jorden befinner sig i syzygy-konstellation, kan neofytens frigjorda monad röra sig utmed den magnetiska väg som löper genom dessa himlakroppar och fortsätta direkt till solens hjärta. Den på jorden kvarlämnade människan befinner sig då under fjorton dagar i ett slags trance eller går omkring liksom i dvala, ty hans innersta, hans verkliga jag, är på färd genom sfärerna. Efter två veckor av tilltagande måne, dvs vid fullmåne, återvänder hans vandrande monad med tankens snabbhet längs samma väg som den följde vid uppstigandet till Fader Sol. Därvid ikläder den sig åter de höljen eller klädnader som den kvarlämnade på var och en av planeterna vid passagen genom dem: merkuriushöljet, venushöljet, månhöljet. Och från månen återvänder monaden så till den i trance försänkta kroppen på jorden. Under en kortare eller längre tid, allt efter omständigheterna, genomstrålas neofytens hela varelse av solens andliga glans. Han är en "nyfödd" buddha. Hela hans kropp är så att säga omgiven av en flammande gloria. Från hans huvud, särskilt från dess bakre del, utgår en krans eller krona av strålar. Det är därför som i Västerlandet kronor och i Främre Orienten diadem fordom bars av dem som genomgått denna sjunde initiation. Ty de är i sanning solens söner, krönta med dess sublimes glans.

Vid dessa initiationer dör människan. Initiation innebär död för människans lägre del. Kroppen dör faktiskt, men hålls ändå vid liv. Inte av ande-själen som flytt från den likt en fjäril som befriat sig från sin puppa, utan av dem som vaktar och beskyddar den. Det är tack vare att den lägre trefalden hålls vid liv, som den vandrande ande-själen slutligen kan återvända som fågeln till sitt näste. Den känner igen sitt forna kroppsliga hem och "återföds" i denna samma kropp. Under den tid som den vandrande monaden varit borta, vare sig det är frågan om tre eller fjorton dagar, har den bokstavligen följt dödens vägar. Men den har gjort det mycket snabbt och inom loppet av de fjorton dagarna. Förloppet är i själva verket alldeles detsamma som vid exkarnation och inkarnation. Monaden återvänder till den i trance försänkta kroppen längs återfödelsens vägar och föds på nytt, men i den gamla kroppen i stället för i en ny. Därför kallades en sådan människa av de indiska aryavartabrahamerna för dwija, en "två gånger född" initierad.

Detta uttryck har ytterligare en betydelse. Det är beteckningen för en som återuppstått ur askan av sitt gamla liv, det liv som är utbrunnet och dött. Men uttrycket har alltså också den djupare innebörd jag nyss talade om. Initiationerna i sjunde graden äger rum en gång under den messianska cykeln och frambringar som andligt resultat en lägre buddha som kallas bodhisattva. Dessa initiationer får inte förväxlas med någon av de högsta

initiationer som vi människor känner till, nämligen de som uteslutande hör samman med ras-buddhaerna. I varje rotras finns det bara två rasbuddhaer, medan däremot bodhisattvorna av olika utvecklingsgrader är mycket talrika. De cykliska bodhisattvorna, av vilka det framträder en i varje messiansk cykel om 2160 år, är vanligen av avatarisk karaktär.

Det händer att neofyter misslyckas. De får då vänta till ett annat liv på en ny chans, ty följderna i detta livet av ett misslyckande är antingen död eller vansinne. Och detta är rättvist. Allvarliga varningar riktas till dem som likt fåglar vill flyga in i de inre världarnas eterrymder och följa sina föregångare i spåren längs universums cirkulationsvägar.

När man på natten blickar upp mot stjärnhimlen eller en klar dag ser Fader Sol lysa upp det blå firmamentet, så tycker man att rymden verkar nästan tom. Enligt astronomerna är jorden ett klot som svävar omkring i en tom rymd och hålls kvar i sin bana runt solen av gravitationen. Men så förhåller det sig inte. Visserligen är rymden *sunyata*, "tomhet" i esoterisk mening, men den är absolut inte tom på det sätt som de västerländska astronomerna menar. Den rymd vi blickar ut i, som våra fysiska ögon tror sig se eller inte se, är i själva verket substantiell och så tät, att det inte kan beskrivas på annat sätt än med matematikens hjälp.

J J Thomson, fysiker och astronom, kom för några år sedan fram till att rymdens eter är två miljarder gånger tätare än bly. Detta ger uttryck åt en gammal lära, men förklaringen beror dock på sättet att betrakta det hela. Våra ögon har utvecklats till att uppfatta och genomtränga materia i vår egen sfär, och den del av rummet där sådan materia inte finns uppfattar ögonen såsom tom. Men detta skenbart tomma rum är i verkligheten fyllt av världar, sfärer och plan, med hierarkier av varelser i utveckling.

Hela vårt *surya*-system, hela vårt solsystem, kallat Brahmas ägg, kan ur en mycket sann synvinkel ses som en ofantlig, äggformad, sammansatt kropp som svävar i rymden. Om en astronom fick betrakta detta vårt Brahmas ägg från en avlägsen himlakropp på ett lämpligt högre plan, så skulle han se det som en äggformad kropp av ljus, som en oupplöslig äggformad nebulosa. Nebulosan skulle omfatta all den "tomhet" som vi ser eller tror oss se. Den skulle omfatta vårt Brahma-äggs hela solvärld, från Fader Sols hjärta till dess gränser bortom de planeter som enligt astronomerna är de yttersta.

Brahmas ägg är sammansatt av koncentriska sfärer, vilka alla har sitt centrum i solen. Var och en av dessa sfärer är en kosmisk värld, och var och en av dem har solen som sitt hjärta. Vår jordiska värld eller sfär är en av dem, och den omger solen som en sfär av tät substans. Kärnan i denna äggformade jordiska sfär är det klot vi kallar jorden. Andra sådana sfärer är Merkurius, Venus, Mars, Jupiters, Saturnus och Uranus sfärer. Man skall dock komma ihåg att Uranus inte tillhör vårt system av heliga världar, även om den ingår i vårt Brahmas ägg.

I det här sammanhanget skall man lägga märke till följande beträffande dessa koncentriska sfärer, som faktiskt var och en är ett brahma-ägg, en brahmasfär: Om kärnan i en sådan sfär eller planet sågs i rörelse från ett annat plan, så skulle den tyckas vara en våg eller krusning som oavbrutet rörde sig i och runt ett solitt eller halvsolitt bälte. Detta bälte är vad vi på vårt plan kallar omloppsbanan för en planet som jorden eller Jupiter eller Merkurius. Sedd från ett annat plan är alltså en planets omlopps bana, t ex jordens, ett verkligt bälte eller en verklig zon runt solen. Bältet eller zonen eller ringen utgör så att säga vägen för kärnan, som i rörelse längs vägen ter sig som en våg eller krusning. Av det sagda framgår tydligt, att det vi kallar en planet kan betraktas från tre olika plan såsom tre olika ting. För det första kan man se den som en glob, som vi människor på vårt plan gör. För det andra kan den från ett annat plan ses som en våg eller krusning, som beskriver en årslång bana i och längs ett solen omgivande bälte. För det tredje kan den betraktas som en koncentrisk sfär, eller snarare äggformad sfäroid, med sitt centrum i solens hjärta.

Dessa koncentriska världar eller sfärer befinner sig i oavbruten cirkulär rotation kring solens hjärta, med den ena sfären inuti den andra ungefär som de olika lagren i en lök. De är dock alla i viss mening uppbyggda av olika slags materia. Varje sfärs materia befinner sig i ett annat tillstånd än de andra sfärens. Därför kan varje sfär passera genom de andra lika lätt som om dessa inte existerade. Detta förklarar varför vi kan se vissa av de himlakroppar som befinner sig bortom Mars, Jupiters och Saturnus banor. De av himlakropparna utanför vårt Brahmas ägg som vi kan se, är synliga för oss därför att de uppnått samma grad av materiell utveckling som vi och vår fysiska sol. Hade vi levat på ett annat plan, så skulle våra blickar inte kunnat genomtränga de slag av materia som bygger upp Mars, Jupiters och Saturnus omloppsbanor och sfärer. Enbart dessa tre planeter

skymmer miljarder och åter miljarder solar, som vi under vår nuvarande manvantara eller världssperiod inte kan se. Någon gång långt fram i tiden, när utvecklingen förändrat materian i vår världssfär, blir det dock annorlunda. Då kommer vi att se några av de centralsolar som nu skymms av dessa tre planeter, eller rättare sagt av dessa tre planeters sfärer, även om detta egentligen är samma sak. Det är just för att Brahmas ägg och därmed rummet mellan planeterna är helt igenom substantiellt, som det ljus vilket tillhör detta fjärde kosmiska plan kan nå oss från avlägsna stjärnor.

När vi talar om dessa koncentriska sfärer skall vi komma ihåg att det finns många fler än de som tillhör de åtta, nio eller tio planeter, som Västerlandets astronomer känner till. Detta måste vi beakta för att få en riktig uppfattning om strukturen och de karaktäristiska egenskaperna hos Brahmas ägg. Det finns mängder av planeter i solsystemet som är helt osynliga för varje astronomiskt instrument eller hjälpmedel. Och dessutom, vilket är ännu viktigare, finns det talrika koncentriska sfärer som tillhör helt andra plan i kosmos. En del av dessa osynliga sfärer befinner sig på ett högre, en del på ett lägre plan än vårt eget, men var och en av dem är hemvist för myriader av olika slags levande varelser. Varje plan har sina egna hierarkier av invånare, sina egna bebodda världar med länder, berg, sjöar, bebyggelse och allt vad det nu kan vara, liksom vår jord har sina.

De koncentriska världssfärerna, betraktade såsom en helhet, kallades under antiken för "kristallsfärerna". Det uttrycket har astronomerna helt missförstått och därför förlöjligat. Vad betydde då ordet "kristallsfärer"? Det betydde genomskinliga sfärer, vilkas centrum var solen. Liksom vi kan se igenom glas fastän det består av tät materia, så är etrarna på vårt fjärde kosmiska plan genomskinliga för oss trots att de är mycket täta. För invånarna på jorden, som därifrån betraktar solsystemets fenomen, verkar hela systemet av koncentriska sfärer att kretsa kring jorden på grund av dennas egen rotation. Härav kommer det geocentriska sättet att se på planeternas, solens, månens och stjärnornas skenbara rörelser. Allt i den universella naturen upprepar sig i struktur och rörelse. Det lilla återspeglar det stora, och det stora reproducerar sig i det lilla, ty de två är i sanning ett.

På grund av den magnetiska strukturen och verksamheten hos de tolv globerna i vår planetkedja har vår jord tolv olika slag av bipolär magnetisk aktivitet. Ett sådant par av motsatta poler är känt av vetenskapen, de övriga är okända. Vårt Brahmas ägg, vårt solsystem som helhet, har likaledes tolv magnetiska bipolära flödesbanor eller vad som i korthet kallas magnetiska poler. Var och en av dessa tolv poler har sin plats i en av zodiakens tolv konstellationer, eller rättare sagt, zodiakens tolv konstellationer utgör platserna för zodiakperiodens tolv poler. Livets hjul med sina tolv ekrar snurrar beständigt.

Därav kommer det sig att en människa kan vara en solens son. Det är därför som hon längs de magnetiska vägarna kan färdas från jorden till månen, från månen till Venus, från Venus till Merkurius, från Merkurius till Fader Sols hjärta - och därifrån tillbaka. På utresan lägger den vallfärdande monaden av vissa höljen eller klädnader vid varje planetär station. Jordhöljet kvarlämnas på jorden, månkroppen i månens dalar, venusdräkten på Venus och merkuriusdräkten på Merkurius. Därefter går vår solara del in i sitt eget hjärta. Vid färden tillbaka lämnar monaden solen efter att åter ha iklätt sig sitt eget solhölje. Den beger sig in i merkuriussfären, där den hämtar och ikläder sig den förut kvarlämnade dräkten. Därifrån fortsätter den till Venus och återtar venusdräkten. Från Venus beger den sig in i månens förskräckliga sfär och hämtar i dess mörka dalar sin förra månkropp, för att sedan vid fullmåne bäras tillbaka till jorden på månens strålar. Jord till jord, måne till måne, Venus till Venus, Merkurius till Merkurius, sol till sol!

Initiation innebär ett tillfälligt uppgående i eller ettblivande med andra världar och plan genom självmedveten erfarenhet, och de olika initiationsgraderna betecknar de olika stadierna av framåtskridande eller av förmåga att uppnå en sådan förening. Allteftersom initiationerna tilltar i storslagenhet, tränger initiandens ande-själ djupare och djupare in i de osynliga världarna och sfärerna. Man måste bli fullt medveten om alla hemligheterna i sol-ägget innan man kan bli en gudomlighet inom detta och ta självmedveten och frivillig del i det kosmiska arbetet.

Förbered dig oavbrutet, ty varje dag är ett nytt tillfälle, en ny port, en ny möjlighet. Slösa inte bort dina dagar, ty den tid kommer oundvikligen då det är din tur att företa detta det sublimaste av alla äventyr. Obeskrivligt underbar är belöningen för den som lyckas. Stärk därför ständigt din vilja. Öppna ditt hjärta mer och mer. Tänk på gudomligheten i ditt innersta, din inre gud, ditt väsens kärna. Älska dina medmänniskor, ty de är du själv. Förlåt dem, ty då förlåter du dig själv. Hjälp dem, för då stärker du dig själv. Men hata dem inte, ty då vänder du dina steg mot avgrunden och hatar dig själv. Vänd avgrunden ryggen och rikta dina blickar mot solen.

[Till 2. Vårdagjämningen](#)

[Till Titelsidan](#)

4. Höstdagjämningen

Av alla de fyra heliga initiationsperioderna under året är kanske ingen så svår att beskriva som höstdagjämningens. Med sina tilldragelser, prov och framgångar kallas höstdagjämningens initiation för Den Stora Hädanfärden. Liksom vintersolståndet är förbundet med den tilldragelse som kallas Den Stora Födelsen, vårdagjämningen med den tilldragelse som kallas Den Stora Frestelsen och sommarsolståndet med den sublima tilldragelse som kallas Den Stora Försakelsen, så är höstdagjämningen förbunden med den tilldragelse som kallas Den Stora Hädanfärden, med dödens fördolda och i vissa fall fruktade mysterier.

Som tidigare nämnts exemplifierar pratyeka-buddhaerna, dessa stora och heliga män, en sida av tilldragelserna vid höstdagjämningens initiation. Ty i en pratyeka-buddhas liv eller esoteriska historia kommer ett ögonblick, då han måste göra det slutgiltiga valet mellan två vägar. Den ena innebär att han återvänder till människorna som en medkänslans buddha. Den andra innebär att han fortsätter vandringen mot sin egen individuella fullkomning, med evighetens ljus lysande på sin panna, men med hjärtat tillslutet för de rop av smärta och förtvivlan som stiger upp från de kämpande pilgrimsskarorna på vägen bakom honom.

Pratyeka-buddhan väljer slutgiltigt Den Stora Hädanfärden. Han dör och lämnar för lång tid, kanske för en kosmisk manvantara, oåterkalleligen den värld där människor och andra förnimmande varelser vandrar bakom honom. Han har blivit ett med sina gudomliga och andliga delar, men på ett slutet och självtillräckligt sätt. Fastän hans väsen lyser likt solen och han är försjunken i nirvanas utsägliga mysterium och sällhet, så begränsas därför hans medvetande till hans eget auriska ägg, hur vidsträckt detta nu än må vara. Där förblir han, försänkt i det kosmiska medvetandets djup, men glömmande allt utom sig själv. Vilken märklig paradox är inte detta. Trots att han är en del av solsystemets kosmiska medvetande, så förstår och känner han det endast i den utsträckning som detta kosmiska medvetande ingår i hans eget förnimmande väsen.

Ändå utövar pratyeka-buddhan genom själva sin varelse och existens ett oavbrutet om än tyst inflytande i hela den kosmiska sfär, av vilken han blivit en väsentlig, fast passiv del. Detta inflytande är dock negativt och inaktivt. Det är ihållande, men diffust. I motsats härtill är inflytandet från de energier som flödar fram ur det innersta av en medkänslans buddha aktivt, konstruktivt, uppbyggande, stimulerande och direkt uppmuntrande genom sin levande eld.

Det är uppenbarligen en ofantlig skillnad mellan en pratyeka-buddha och en medkänslans buddha. Medkänslans buddhaer, liksom vår planetkedjas tyste väktare som de efterbildar, försakar de utsägliga sällheter som Den Stora Hädanfärden medför. De blir så att säga pulserande andliga energiknippen i världens liv och i allt vad detta liv omfattar. De blir energiknippen som vibrerar av andliga krafter, de flesta alltför subtila för att kunna beskrivas med ord.

Den Stora Hädanfärden är den fjärde och avslutande initiationen som varje visdomens mästare måste genomgå, *och vars sällheter han måste försaka*. I denna särskilda fas av initiationscykeln - som leder till fullständigt mahatmaskap - måste initianden liksom vid de tre föregående initiationerna färdas genom "underjorden". Men denna gång blir vistelsen där helt flyktig. Den kan liknas vid en resa genom trakter som är välbekanta sedan tidigare uppehåll. I stället för att dröja kvar i de undre regionerna inriktar initianden sina krafter på att lära känna och skaffa sig egna erfarenheter av de övre världarna. Han försöker också uppnå herravälde över dessa.

Under denna initiation tar initianden alltså del av alla de dunkla och djupt mystiska hemligheter som är förknippade med döden. Några är underbart sköna, andra fasansfullare än vi kan föreställa oss. För detta tillfälle måste initiandens hela konstitution brytas upp och slitas isär, så att den gudomliga monaden kan bli fullständigt fri. Utan några som helst bojor eller band som hindrar dess rörelse kan denna då höja sig till och röra sig i vårt hemuniversum, Vintergatan. Där, bland stjärnorna och bland planeterna som rör sig i sina banor runt dessa, måste initiandens frigjorda gudomliga monad ströva omkring, fri som en tanke från en självständig gud. I stjärnesfär efter stjärnesfär blir den ett med alla de olika och skiftande betingelserna och tillstånden hos såväl stjärnsubstansen som det kosmiska medvetandet.

Man kan också säga att den gudomliga monaden återvänder till sin egen föräldrastjärna, och att den färdas från stjärna till stjärna, förtroget och hemvant strövande omkring bland dem. Det som vid en vanlig människas död sker helt omedvetet för henne, på grund av att hon inte är tillräckligt utvecklad för att förstå vad hon genomgår, det måste mästarte-initiandens frigjorda gudomliga monad genomgå på ett fullt medvetet sätt. Samtliga faser i en vanlig människas dödsprocess genomgås av initianden vid detta tillfälle. Det ena efter det andra av de själsliga höljen läggs av och överges, ställs åt sidan och glöms för tillfället, tills slutligen det rent gudomliga ensamt återstår. En levande eld av energi, självmedvetet uppfattande sitt väsens verkliga natur.

När den lägre personlighetens fjättrar, när det lägre medvetandets skymmande och förlamande höljen väl har kastats av, då svingar den monadiska energin sig ut på den sublimes färd som steg för steg bär upp för "livets steg". Den måste färdas genom vart och ett av zodiakens tolv hus, det ena efter det andra. Det innebär att den utsätter sig för och upplever de speciella och märkliga inflytelser som flödar fram från vart och ett av dessa tolv hus. När den monadiska energin fullbordat rundfärden och blivit självmedvetet förtrogen med dennas innehåll, då börjar nedstigandet. Steg för steg nedåt återvänder den hittills frigjorda monaden och ikläder sig på nytt de medvetandehöljen och de olika andliga, eteriska och astrala kroppar som den tidigare lagt av och glömt. Slutligen når den jorden och kommer tillbaka till denna vår värld. Den återtar sin i trance försänkta kropp och framträder bland människorna, lysande med ett överjordiskt ljus. Detta är ännu mer eteriskt, underbart och vördnadsbjudande än det ljus som omger initianden, när han står upp efter att ha övervunnit vintersolståndets provningar. Initianden dog och var död i ordets alla betydelser. Men tack vare de märkliga magiska processerna och den skyddande omsorgen och hjälpen från de stora vise som vakade över honom, kunde han återvända från vistelsen bakom dödens portar. Han bokstavligen "uppstod från de döda" och blev människa igen. Men han är nu en människa som är renad, upphöjd, sublimerad i varje del av sin sammansatta varelse. Han har gått genom dödens portar, och kommit tillbaka. Han är i fullständig bemärkelse återfödd.

Detta är inte någon akt av försakelse, som vid tiden för sommarsolståndet. Initianden blir i stånd att genomgå dessa fruktansvärda provningar just därför att han tidigare gjort Den Stora Försakelsen vid sommarsolståndets initiation. Därigenom förvärvade han styrkan att dö helt och hållet och ändå återvända till mänsklig fysisk tillvaro.

Just här ser vi den andliga och etiska skillnaden mellan pratyeka-buddhaerna och dem, som i likhet med medkänslans buddhaer och deras efterföljare har gjort Den Stora Försakelsen. De förra dör frivilligt och glatt och lyckligt för att få njuta av sin andliga sällhet. De senare dör för att vinna den erfarenhet och det stora tillskott av kunskap som döden ger, men återvänder till livet för att erbjuda sig själva som offer i tjänandet av världen.

Det är inte lätt att dö fullständigt. Visserligen dör människan varje gång hon på kvällen går till sängs och somnar, men det är en ofullständig död. Det är inte heller lätt att dö avsiktligt, ty det strider mot naturens vanliga lagar och förlopp. Hur som helst så är döden inte plötslig eller ögonblicklig, inte ens för genomsnittsmänniskan. I månader före den fysiska upplösningen pågår en anpassning, ett inre ordnande av det auriska ägget som förbereder de monadiska delarna för pilgrimsfärden efter döden. Under en kort tid före döden pendlar slutligen medvetandet mellan jord och stjärna, mellan den fysiska kroppen och solen. Det ilar blixtnabbt mot solen och sedan tillbaka igen ett antal gånger, tills livets gyllene tråd så brister. Då sänker sig den ögonblickliga och utsägligt ljuva och milda medvetlösheten över den döende, som sedan är vad människorna kallar död.

Jag har hittills talat om den fjärde av de fyra stora initiationerna på det sätt som äger giltighet för de upphöjda varelser som genomgår den och sedan återvänder till människorna. Men vi har också alla dem som avsiktligt genomgår denna initiation på samma sätt som pratyeka-buddhaerna. De dör bort från världen för att inte återvända förrän eoner har passerat och sjunkit ner i det förflutnas hav. De är på väg att bli pratyeka-buddhaer, kanske utan att själva vara medvetna om det. Detta kan låta paradoxalt, men ni skulle säkert bli förvånade om ni visste hur många människosjälur det är, som längtar efter den nirvanska vilans utsägliga frid och sällhet. Trots att de hänger fast vid livet och gärna vill förlänga det, väljer de ändå dödens väg.

De Store genomgår denna fjärde initiation för att få förstahandserfarenhet i alla avseenden, inte bara av "underjorden" utan framför allt av de övre världarna och av det som varje exkarnande monad måste genomgå under det vanliga dödsförloppet.

Vid vintersolståndets initiation är de planeter som vanligen besöks månen, Venus, Merkurius och solen varefter

återfärden sker. Vid den fjärde initiationen, höstdagjämningens initiation, färdas initianden under den process som vi på goda grunder kanske kan kalla för konstitutionens upplösning genom dessa samma planeter, men besöker dessutom de högre planeterna Mars, Jupiter och Saturnus, varifrån den frigjorda monaden svingar sig ut i de kosmiska rymderna. Återfärden företas längs samma väg, och de höljen eller slöjor av medvetande som den monadiska pilgrimen under vallfärderna lade av på var och en av planeterna och på vart och ett av planen plockas upp och påtages igen. Det monadiska egot ikläder sig alltså sina lägre jag igen, och återvänder längs den väg på vilken det begav sig bort. Den ordning i vilken planeterna anges ovan, får inte uppfattas som den ordningsföljd i vilken de regelmässigt besöks.

Av det föregående framgår klart att människan inte bara har en fysisk kropp, en jordkropp. Hon har också en månkropp, en venus kropp, en hermetisk kropp eller merkuriuskropp, en solkropp, en mars kropp, en jupiter kropp och en saturnuskropp, och är dessutom klädd i det kosmiska rummets väsensämnen. Men människan har i sin konstitution inte endast dessa olika planetariska höljen. Hon har dessutom i sitt medvetande vad vi kan kalla för färgschatteringar eller energier eller egenskaper, härstammande från de olika himlakroppar med vilka hon konstitutionellt är så direkt och intimt förenad. Detta är skälet till att initianden lägger av sin mänskliga konstitutions olika kroppar eller element då han färdas genom de motsvarande sfärerna, och sedan måste återvända till var och en av dessa sfärer och återta den avlagda slöjan eller höljet eller klädnaden för att på jorden kunna bli en fullständig människa igen. Som ni ser så är människan ett barn av universum, sammansatt av alla dess element. Hon är därför verkligen en mikrokosm, en liten värld. Hennes tanke liksom rör vid den avlägsnaste stjärna, och den svagaste vibration hos en sådan stjärna återverkar på henne.

I de majestätiska ceremonier som tillhör den fjärde initiationen vid höstdagjämningens perioden är döden endast ett uppstigande, en återuppståndelse, från vissa grövre element till mer eteriska. Men medvetandecentrat, själva varandets glödande gnista, den monadiska väsensgrunden, är en gud. Och den förblir oberörd och obefläckad genom tidsåldrarna, vad än dess barn - som är dess vehikler och medvetandehöljen och de underordnade monader genom vilka den verkar - gör, genomgår, gläds åt eller plågas av.

Vi har alltså två bestämt åtskilda, fast inte varandra motsägande inslag i läran om höstdagjämningens initiation: (1) Alla de större initianderna måste genomgå denna initiation, men de återvänder. I den prövar de på döden, men övervinner den och kan med den kristna skriftens ord säga "Död, var är din seger? Död, var är din udd?" Ty när den framgångsrike initianden stiger upp som initierad har han verkligen besekrat döden, och dess mysterier i alla deras olika skeden är inte längre några mysterier för honom. (2) Massor av människor väljer vid en viss tidpunkt under sin evolutionära pilgrimsfärd avsiktligt denna initiation i det enda syftet att lämna världen och komma utom synhåll för sina medmänniskor, för att inte återvända. Så gör pratyeka-buddhaerna och de som i likhet med dem föredrar en individuell nirvanas sällhet framför det självupppoffrande, men sublimes liv och framtidsöde, som väljs av en medkänslans buddha.

Glöm inte denna lära och dess båda nämnda inslag. Försök att hålla kvar dess tankar i ert sinne, ty de är till hjälp. Och om ni förstår dessa sanningar rätt, skall medvetenheten om dem omsluta er som ett skyddande värn. Läran skall bli ett ljus på er vandring och leda er längs den väg som mänsklighetens störste och ädlaste valt att gå.

[Till Ordförklaringar](#)

[Till Titelsidan](#)

2. Vårdagjämningen

Låt oss nu övergå till vårdagjämningens initiationscykel. Om denna finns en sällsam och underbar lära som bygger på Moder Naturs eget verksamhetssätt. När uttrycket "Moder Natur" används i sin esoteriska betydelse, omfattar det inte bara det fysiska höljet hos det universum som omger oss, och vilket vi känner genom våra ofullkomliga sinnen. Det omfattar också de vidsträckta, för att inte säga gränslösa, regionerna i rummets rymder.

Denna sällsamma och underbara lära förkunnar, att det stora initiationsäventyr som initianden påbörjar vid vårdagjämningen är en motsvarighet i vår egen lilla mänskliga sfär till vad som med kosmiska tidsintervaller äger rum bland gudarna. Även i våra dagar äger initiationer mer eller mindre regelbundet rum vid tiden för vårdagjämningen. Dessa initiationer omfattar mer än bara provningar. Den inre guden skall uppstå ur den personliga människan, och initiandens fullt vakna medvetande skall, för en tid åtminstone, stiga till de andliga regionerna. Därtill omfattar initiationen det som när västerländsk litteratur behandlar detta ämne vanligen kallas neofyt-initiandens "nedstigande till underjorden". Hur stor denne än må vara i andligt avseende, så måste han uppsöka vissa regioner i kosmos som är ännu materiellare än vår egen grova sfär av fysisk mayavi-materia. Visserligen är dessa helt osynliga för vara ögon, men de är ändå högst verkliga.

Det vore fel att föreställa sig, att denna undre värld uteslutande tillhör vad som i teosofisk litteratur kallas den åttonde sfären eller dödens planet. Dock skall den åttonde sfären vid detta tillfälle besökas av det förnimmande medvetandet.

Vårdagjämningens initiation är givetvis en fas av hela initiationscykeln. Dels omfattar denna fas svåra och rannsakande provningar, såväl av andlig, intellektuell och psykisk som av astral art. Dels omfattar den ett nedstigande till sfärer som genomsnittsmänniskornas monader aldrig beträtt under sitt normala utvecklingsförlopp, sedan de väl började manifesteras på det mänskliga stadiet.

Det som vid detta heliga och högtidliga tillfälle äger rum på jorden är alltså en upprepning eller motsvarighet till det som med vissa mellanrum äger rum bland gudarna. Vid vissa tillfällen under det kosmiska utvecklingsförloppet lämnar en viss gudomlighet sin lysande hemvist för att "nedstiga", eller snarare överföra en del av sitt eget gudomliga väsen, till människornas värld. Detta för att bistå och hjälpa den vilsegående mänskligheten. På samma sätt nedstiger neofyt-initianden, eller överför han sitt förnimmande medvetande, till "underjorden" för att skaffa sig kunskap och för att hjälpa invånarna i dessa dystra sfärer. Det gudarna gör från sin sublimes höjd för att hjälpa oss, det gör också dessa stora människor i sfärer som är lägre än vår egen.

När man tränger in i denna djupsinniga lära och börjar förstå dess märkliga och förbryllande paradoxer, är det naturligt att fundera över skälen till att en gudomlighet "nedstiger" eller projicerar en del av sitt väsen ivår sfär. Denna sfär har den ju för länge sedan lämnat bakom sig under sin långa utveckling. Det skall då sägas att förklaringen finns i andra läror, som behandlar vårt solsystems kosmiska natur i ett andligt perspektiv. Där sägs att till och med gudarna är underkastade världsskeendets planer och krafter, att också de i sina sublimes sfärer alstrar och avarbetar karma. De påbörjar och fullföljer arbeten som har vittgående verkningar i de kosmiska rymderna. En viss del av denna gudomliga verksamhet når oundvikligen människornas sfärer och påverkar dem i allra högsta grad.

När man under sina esoteriska studier förstår den djupa filosofiska innebörden i läroren om den hinduiska gudatrion Brahma, Vishnu och Shiva, så förstår man också varför de nyss nämnda märkliga tilldragelserna äger rum. Brahma evolverar och frambringar, Vishnu bevarar och vidmakthåller, Shiva upplöser och återupprättar. Shiva är också esotericisternas speciella skyddspatron.

Man får inte uppfatta denna trefald av gudomligheter i solsystemet så som de framställs i exoterisk hinduisk litteratur. Då går man fullständigt miste om räckvidden och den verkliga innebörden i den esoteriska läran om dem. De tre gudomligheterna är å ena sidan tre individualiteter, å andra sidan är de ett. Detta på samma sätt som evolution och involution är två begrepp men ändå i grund och botten ett, eftersom ingenting kan evolvera fram något som inte först blivit involverat in i det. Det kan alltså inte finnas någon Brahma eller evolverare eller

frambringare, om inte återupprättaren eller upplösaren redan i en förgången kosmisk tidsperiod har involverat fröna till det universum som skall evolveras eller frambringas. Inte heller kan det finnas någon manvantara eller fortlöpande ström av kosmiskt liv och evolution utan det kontinuerliga inflytandet från vidmakthållaren och bevararen.

Dessa tre andligt-gudomliga energier i solsystemet, klart åtskilda men i grund och botten ett, är den högre trefalden i den sjufald som tillhör vårt soluniversums tio principer. De existerar och verkar därför i sin upphöjdhet i vad som för oss är total tystnad och mörker, ty de är de tre högre av solsystemets sju världar av liv-energi-medvetande.

Vid vissa tidpunkter, som noggrant bestäms av solsystemets karma, uppstår i Maha-Vishnus hjärta impulsen att manifesteras en del av sig själv. Denna del är en gudomlighet, och impulsen eller den överandliga driften kan aldrig undertryckas eller skjutas åt sidan. Impulsen har en teknisk benämning i den esoteriska läran. Den kallas *bija*, som betyder *frö*, eller kanske mera exakt *avatara-bija*, det kosmiska fröet till avatarerna.

Avatarerna framträder på jorden vid tillfällena när de andliga energiernas flöde avtar bland oss och de materiella krafterna väljer fram i allt våldsammare vågor. Det är som om det i solsystemets struktur fanns en andlig psykomagnetisk spänning som utlöses i en andlig-elektrisk urladdning av andlig energi, någonting liknande en blixt på jorden. Denna urladdning, som vidmakthåller jämvikt och stabilitet, kallas vanligen för "nedstigandet" av avatarerna. Detsamma inträffar i vår värld när neofyt-initianderna, dessa verkligt stora människor, under sin initiation "nedstiger" till den så kallade underjorden för att bringa andligt ljus till de varelser som är fjärrade i de dystra sfärernas mörker. Dessa sfärer tycks oss dystra för att vi står högre än de.

Naturen är så fast sammanfogad, trådarna i livets väv är så tätt och oupplösligt sammanvävda med varandra, att hela naturen måste betraktas som en enda väldig organism. När brist på någon element-energi föreligger i någon del av den kosmiska kroppen så uppstår därför i andra delar av denna, som har överskott på sådan, en impuls i riktning mot det ställe där bristen finns. Följden blir ett flöde av element-energi mot briststället för att återställa och vidmakthålla stabiliteten och jämvikten i den kosmiska byggnaden.

Initiationsperioderna fastställs inte av tillfälligheter, och inte heller enligt människors vilja eller önskan, hur stora och upphöjda dessa människor än må vara. Initiationsperioderna infaller i strikt samordning med de andliga, kosmiska magnetismernas verkningar i universum. Följaktligen påbörjar neofytinitanderna sina provningar och anträder sina färder till "underjorden" därför att de knappast kan handla annorlunda. De följer vid dessa tillfällen den universella lagen som dess fullkomligt lydiga tjänare.

Av det sagda framgår hur starkt naturens hjärta klappar av medkänsla. När vi talar om återställandet av rubbad jämvikt eller vidmakthållandet av kosmisk stabilitet, är det ett vagt försök att beskriva det kosmiska livets automatiska verksamhet för att återställa den kosmiska jämvikten och reglera de kosmiska energierna. Allt detta sker under ledning och kontroll av det väldiga hjärta av liv-medvetande, som utan vila eller avbrott slår till solmanvantarans slut.

Härav kommer det sig att i synnerhet vårdagjämningen och avatarerna är förbundna med varandra, såväl i människornas föreställningar som i den kosmiska verkligheten. Man räknar vanligen med tre olika slag av nedstiganden eller avatariska manifestationer av andliga energier i mänsklig tillvaro, där de verkar som utomordentligt starka drivkrafter. Det första är då avatarer frambringas genom inflytande av *bija* i Maha-Vishnu. Det andra är framträdandet av buddhaer, och det tredje hänför sig till de sällsynta fallen bland människor som varken är avatarer eller buddhaer. Man skall observera att avatarerna innebär att ett inflytande från, eller en del av, en gudomlighet nedstiger genom en lånad bodhisattvisk psykisk utrustning, för att i en ren mänsklig kropp verka bland människorna. En buddha däremot inkarnerar sitt eget andligt-gudomliga inflytande, vilket emanerar från hans egen inre gud, och han gör detta under hela den tid han verkar i människornas värld. Därigenom manifesterar han sina andliga krafter i arbete av den mest upphöjda och vittgående karaktär.

Slutligen har vi så de sällsynta människor, som utan att vara avatarer eller buddhaer tid efter annan förkroppsligar andligt-gudomliga strålar. Det är ovanliga män och kvinnor, som på grund av sin karma är osedvanligt fria från förlamande och besvärande bojor av själviskhet, och därför kan släppa igenom en stråle från sin egen högre trefald. Denna stråle tränger in i och stimulerar med sin heliga låga intellektet och känslolivet hos dessa män och

kvinnor.

Man kan se exempel på dessa ovanliga människor bland dem, vars hela liv vittnar om andlig och intellektuell kraft av vida högre dignitet än genomsnittsmänniskans. De kan vara stora och högsinnade skalder med visionära gåvor. De kan vara stora och nobla konstnärer, filosofer, filantroper eller statsmän. Men de är bara människor, och inte vare sig avatarer eller buddhaer. Deras liv och gärningar kan dock vara så väl kända, att de i olika världsreligioner kallas helgon eller heliga män eller något liknande.

De tre nu beskrivna slagen av varelser, som alla manifesterar andligt-gudomliga strålar, utgör alltså tre olika fall av andligt-gudomlig manifestation i människornas värld. Det skall dock påpekas att impulsen eller drivkraften hos dem alla har sitt ursprung i den mystiska *bija*, som från gryningen till skymningen av en kosmisk manvantara existerar och verkar i Maha-Vishnus hjärta.

Som en avslutande anmärkning i detta sammanhang skall nämnas, att liksom det finns avatarer av Vishnu, soluniversums vidmakthållare, så finns det avatarer av Maha-Shiva. Det är dessa avatarer av Maha-Shiva, soluniversums återupprättare, som åstadkommer de kanske mest omfattande och omskakande verkningarna i människornas värld.

Några av avatarerna har i enlighet med sin inneboende natur eller swabhava till uppgift att beskydda och vidmakthålla allt som är andligt, ädelt, gott och upphöjt. För andra avatarer är uppgiften att återupprätta, att förnya, att ur ödets sköte frambringa det som väntar på sin födelse. Det är därför som Shivainflytandets verksamhet ofta och tanklöst har betecknats som förstörelse. Varken västerländska eller österländska lärde har förstått den djupa filosofiska innebörden i processen. Det är dock uppenbart att livets snurrande hjul frambringar tidsskeden då det onda i ödets väg måste slås ner, då strukturer och verksamheter som överlevt sig själva måste brytas sönder och förstöras. Detta för att något nytt skall kunna byggas upp, större och sublimare i både andligt och materiellt avseende.

Det är sannerligen ett svårt ämne jag gett mig in på, och jag känner mig manad att säga några varningens ord så att ingen skall tro sig ha förstått hela innebörden i den underbara lära, som jag i korthet har antytt. Kom ihåg att hela soluniversum är en enda stor organism som skälver och pulserar av liv i hela sin omfattning. Kom också ihåg, att det vi människor kallar ande och materia bara är två faser eller aspekter av den kosmiska liv-medvetande-substansens brusande verksamhet, när denna arbetar sig fram mot sitt obegripligt storslagna utvecklingsmål.

Det är därför som vårt solsystem såsom helhet kan betraktas ur två synvinklar. Å ena sidan kan det ses som en kosmisk organism av sfärer, uppbyggda av det kosmiska medvetandets vävnad. Å andra sidan kan man se det som en förunderlig och mycket invecklad väv av sfärer på många plan, alla dock under ledning av vår kosmiska gudomlighet och existerande inom dennes gränser. Varje atom vibrerar av liv och är ett förkroppsligat medvetandecentrum, som vi kallar monad. Och den enda skillnaden mellan atom och gud, mellan mörkrets och ljusets härskaror, är graden av evolutionär utveckling.

Slutligen, låt oss försöka fatta något av innebörden i de upplevelser, så fulla av mysterier och faror, som vissa människor, högre utvecklade än vi själva, nu genomgår.

[Till 3. Sommarsolståndet](#)

[Till Titelsidan](#)

Ordförklaringar

Altruism: Oegennyttia, kärlek till andra. Motsatsen till egoism, själviskhet.

Aryavarta (sanskrit): Det forntida namnet på Indien.

Astral: Tillvaroplan av något subtilare materia än det fysiska. (Se Plan)

Auriskt ägg: Källan till den mänskliga auran, liksom till allt som människans sjufaldiga konstitution innehåller. Sätet för denna konstitutions alla monadiska, andliga, intellektuella, mentala, emotionella och vitala energier och förmåigheter. Vanligen äggformigt, därav namnet.

Avatara (sanskrit): En människa av speciell sammansättning, i vilken nedstigit ett individualiserat komplex av celesta energier.

Bija (sanskrit): Säd eller livsfrö. Betecknar i den esoteriska filosofin såväl fröet som den drift till manifestation som verkar genom detta.

Bodhisattva (sanskrit): En andligen högt utvecklad människa som nästan uppnått buddhaskap. (Se Buddha)

Brahma (sanskrit): Vårt solsystems andliga energi-medvetande-sida.

Brahmas ägg: Ett solsystem i sin helhet, dvs såsom totalsumman av alla sina komponenter på alla sina tillvaroplan. Uttrycket används också i motsvarande betydelse om en galax eller en planet. (Se Plan)

Buddha (sanskrit): En som blivit andligen uppväckt, som blivit ett med (inte absorberats av) det högsta Jaget. En buddhas högre principer har inte något mer att lära i denna manvantara, de har nått nirvana och stannar där. Hans lägre medvetandecentra behöver dock inte vara i nirvana, och en medkänslans buddha kan därför stanna kvar i tillvarons lägre riken som en mänsklighetens högste ledare och lärare. (Se Principer, Manvantara, Nirvana, Medkänslans buddhaer)

Centralsol: "Kungssol", överordnad ett antal solsystem.

Chela (sanskrit): Lärjunge.

Dhyani-chohaner: "Meditationens herrar" - kosmiska andar eller planetandar. Indelas i olika klasser. Människan är i sin högre natur en embryonisk dhyani-chohan.

Dwija (sanskrit): En "två gånger född" invigd.

Ego: Egot är det som säger "jag är jag". Egot är indirekt eller reflekterat medvetande, som så att säga återspeglas mot sig själv och uppfattar sin egen mayaviska existens såsom en "avskild varelse". (Se Mayavi-materia)

Esoterisk: Fördold, hemlig.

Esoterisk lära: Mystisk lära som är förbehållen lärjungar av upphöjd och värdig karaktär.

Evolution: Utveckling. Varje varelse bringar i dagen de krafter och förmåigheter som i embryonisk form finns latent inom den. Evolutionen, utvecklingen, sker alltså inifrån utåt. Varje varelse har inom sig samma möjligheter som varje annan varelse i universum och skall i sinom tid utveckla dessa.

Evolvera: Frambringa, utveckla. (Se Evolution)

Exkarnation: Utträde ur manifesterat liv. Exkarnationsprocessen hos människan inleds med den fysiska

kroppens död. Exkarnation är motsatsen till inkarnation, inträde i manifesterat liv. (Se Reinkarnation)

Exoterisk lära: Lära, till vilken nycklarna inte öppet utlämnats. Exoterisk betyder inte "oriktig", men ofullständig, beslöjad. Motsatsen till esoterisk.

Hierarki: Ett system av levande varelser som samverkar under ledning av systemets högste, hierarken. Varje varelse är själv en hierarki, uppbyggd av lägre varelser, samtidigt som den ingår som underordnad komponent i högre hierarkier. Hela världsalltet är på alla tillvaroplan och utvecklingsnivåer uppbyggt av ändlösa serier av hierarkier. Ordet hierarki används också som beteckning för en organisation med medlemmar av olika grader, vilka leds och undervisas uppifrån nedåt.

Initiand: Den som genomgår initiation, invigning.

Initiation: Invigning.

Involution: Motsatsen till evolution. Båda processerna löper jämsides och växelverkar med varandra. Materians evolution är alltså samtidigt andens involution, och vice versa.

Karma (sanskrit): Kombinationen av verkan och återverkan. Varje andlig, mental, emotionell, fysisk eller annan verksamhetsyttring av en levande varelse påverkar dess omgivning. Omgivningen reagerar dock på det tryck den utsätts för. Dess reaktion riktas mot orsakskällan och kommer förr eller senare att nå denna. Därför får varje varelse bära konsekvenserna av sina verksamhetsyttringar. Med fri vilja följer ansvar.

Konstitution: En varelses uppbyggnad och sammansättning.

Lägre trefald: Den fysiska kroppen, den astrala modellkroppen och "livsprincipen".

Maha (sanskrit): Stor.

Mahatma (sanskrit): "Stor själ". Ytterst högt utvecklade människor med stor andlig kunskap och erfarenhet. Kallas också mästare eller adept.

Mamo-chohaner: Varelser, vars uppgift det är att utföra ett visst destruktivt och ödeläggande arbete.

Manasaputraer (sanskrit): "Tänkangets söner". Uppväckarna av egoskapets och självmedvetandets gudomliga flamma i de tidiga människorna, i våra dåvarande förnuftslösa, psyko-fysiska skal. Manasaputran ingår i människans konstitution.

Manushya-buddha (sanskrit): Mänsklig buddha.

Manvantara (sanskrit): En cykliskt förlöpande manifestationsperiod, t ex en planets eller ett solsystems livstid.

Mayavi-materia: Illusorisk materia. Vår fysiska materia är illusorisk i den bemärkelsen, att dess verkliga natur är något annat än vår uppfattning av den.

Medkänslans buddhaer: Buddhaer av olika grader, medlemmar av de upplystas andliga hierarki, som för att kunna hjälpa mänskligheten frivilligt avstår från den kosmiska frid och sällhet de har rätt till. (Se Buddha)

Medkänslans Orden: En urgammal orden i vars verksamhet bl a ingår att förvalta den väldiga fond av esoterisk kunskap som samlats under årtusendenas lopp. (En liten del av denna kunskap har offentliggjorts under benämningen teosofi.) Lärjungarna i denna orden får dels bedriva studier i den esoteriska visdomsskatten, dels förbereds de för att under initiation skaffa sig direkterfarenheter av de olika tillvaroplanen och existensförhållandena i universum. En annan av ordens uppgifter är att utgöra ett skyddsvärn mot starka nedbrytande krafter.

Messiansk cykel (tidsålder): Kosmisk tidsperiod på 2160 år, som inleds med framträdandet av en avatara. (Se Avatara)

Monad: Det innersta - gudagnistan - i varje varelse. Är för oss människor homogen och odelbar. Ett evigt, individuellt medvetandecentrum, centrum för Alltet, det gudomliga, som har sitt centrum överallt. Äger sin drivkraft inom sig själv. Universums yttersta element.

Mystiske kristus: Den andliga principen i människan, hennes odödliga individualitet.

Månkedjan: Jordkedjan, vårt jordklot inbegripet, befolkades från månkedjan. Alla på jorden nu levande varelser, vilken grad av utveckling de än uppnått, kom hit från månkedjan. Månkedjan är en död planetkedja. (Se Planetkedja)

Mästare: (Se Mahatma)

Neofyt: Den som förbereder sig för initiation.

Nirvana (sanskrit): Det personligt-individuella uppgåendet i, dvs identifieringen med, det högsta Jaget. Ett tillstånd av överandlig, kosmisk tillvaro.

Ockultism: Studiet av tillvarons förborgade ting. Vetenskapen om det universella livet på alla dess olika tillvaroplan. (Se Plan)

Plan: Den rymd vi ser är den fysiska. "Innanför" denna finns en annan rymd med sina himlakroppar och dessas invånare (för vilka vår materia är osynlig). "Innanför" den rymden finns ytterligare en rymd osv. Varje rymd är ett kosmiskt tillvaroplan. Tillvaroplanen genomtränger varandra, är "blandade" med varandra och passerar obehindrat igenom varandra. I de områden av rummet där det finns fysisk materia finns också icke-fysiska energier och substanser, vilka våra fysiska sinnen dock inte kan registrera. För dessa sinnen existerar bara det fysiska planet.

Planetkedja: En planet har, förutom den för oss synliga fysiska globen, ytterligare elva glober av subtilare struktur. De tolv globerna bildar ett system, kallat planetkedja, i vilket planetens mångfasetterade liv cirkulerar.

Pralaya (sanskrit): Perioden av upplösning och vila mellan två livscyklar. Solpralayan skiljer två av ett solsystems liv åt. Planetpralayan är perioden mellan två av en planetkedjas liv. Människans pralaya är perioden mellan två av hennes liv på jorden.

Pratyeka-buddha (sanskrit): Förvärvar buddhaskap för sin egen räknning och inträder i nirvanas utsägliga sällhet. (Se Buddha, Nirvana)

Principer: Universums, liksom människans, konstitution kan indelas i t ex sju eller tio komponenter (principer) med olika karaktäristika, alla utgångna ur den självexisterande, omanifesterade urgrunden.

Ras-buddha: Mänsklighetens utveckling försiggår i stora cykler, s k rotraser. I början och i mitten eller slutet av varje sådan rotras framträder en ras-buddha. (Se Rotras, Buddha)

Reinkarnation: Återfödelse i fysisk kropp.

Rotras: Ett långt tidsskede i jordens historia, under vilket en viss sorts utveckling står i förgrunden. Ordet betecknar också den mänsklighet som genomgår det ifrågavarande utvecklingsförloppet.

Sunyata (sanskrit): Den mystiska läran om rummet.

Surya-system: Solsystem.

Swabhava (sanskrit): "Själv-blivande". Varje varelse frambringar själv sig själv, och frambringar då det som den är i sitt inre, sin egen individualitet, ingenting annat.

Syzygy: En konstellation där flera himlakroppar i solsystemet står på rak linje med solen.

Tao: Beteckning inom den kinesiska mystiken för den yttersta verkligheten, den urgrund ur vilken allting uppkommit.

Teosofi: "Gudomlig visdom", formuleringen på mänskligt språk av naturen, strukturen, ursprunget, målet och verksamheten hos universum och den mångfald av olika varelser som uppfyller det. Teosofin utgör de offentliggjorda brottstyckena av den kunskap som förvaltas av Medkänslans Orden. (Se Medkänslans Orden)

Tyst väktare: Den högste i en hierarki av varelser som arbetar under hans ledning och inspiration. (Se Hierarki)

Zodiaken: Djurkretsen, en stjärnbildskrets som solen genomlöper: Väduren, Oxen, Tvillingarna, Kräftan, Lejonet, Jungfrun, Vågen, Skorpionen, Skytten, Stenbocken, Vattumannen och Fiskarna. När solen inträder i ett av dessa tecken, börjar dettas kosmiska krafter att påverka vår planet och livet där.

[Till Titelsidan](#)